

Industri
J.nr. MST 1220 - 00005
Ref. MMAL/
Den 30. oktober 2006

**Vejledende udtalelse om anvendelse af risikobekendtgørelsens "2 % regel"
(til supplement af AT Vejledning nr. C.0.3 om Kontrol med risikoen for større
uheld med farlige stoffer (afsnit 1.1, 2.3 IIIc, 2.5, 3.3 IIIc og 3.6)).**

Miljøstyrelsen har tidligere i 2006 afgivet svar på konkrete henvendelser vedrørende fortolkningen og brugen af "2 % reglen" i risikobekendtgørelsens bilag 1 – "Bekendtgørelsens anvendelsesområde" nr. 4.

Miljøstyrelsen har erfaret, at der i kredsen af risikomyndigheder bl.a. på baggrund af nævnte svar, for tiden foregår drøftelser om anvendelsen af denne "2%-regel" og som følge heraf, dels om hvilke stofmængder, der skal medtages ved sammenlægning af stoffer iht. denne regel og dels om hvilke stofmængder, der skal indgå i forbindelse med udarbejdelsen af virksomhedernes sikkerhedsrapporter og -dokumenter.

Vi skal allerede her understrege, at de tidligere i år udsendte svar ikke på nogen måde har udtrykt en ændret praksis eller en stramning i forhold til de risikovurderinger, der skal foretages i forbindelse med udarbejdelsen af sikkerhedsrapporterne eller -dokumenterne. Miljøstyrelsens svar har således bl.a. taget udgangspunkt i den fortolkningsliste EU Kommissionen løbende udsender efter behandling af de enkelte spørgsmål og svar i Komiteen af Kompetente Myndigheder (CCA). Den seneste udgave af denne liste fra februar 2006 er vedlagt til orientering. Som det fremgår af overskriften til listen, reflekterer den vejledning, der gives, en fortolkning af direktivet, der er opnået enighed om mellem EU kommissionen og medlemsstaterne. Fortolkningerne er som sådan dog ikke bindende for risikomyndighederne og udelukker ikke andre rimelige fortolkninger af direktivets krav.

De i denne forbindelse relevante spørgsmål og svar er nr. A-36 og nr. B-17, som blev indføjet i listen i foråret 2003 og som i den seneste udgave af listen er gengivet i uændret form.

2 % reglen fremgår af risikobekendtgørelsens (nr. 1156 af 18. november 2005) bilag 1, idet den er nævnt under pkt. 4 i afsnittet "Bekendtgørelsens anvendelsesområde". 2% reglen anvendes, når det skal afklares om en given virksomhed er en kolonne 2 eller kolonne 3 virksomhed, og hvor der på virksomheden ikke findes noget individuelt stof eller produkt i en mængde større end eller lig med de relevante tærskelværdier for kolonne 2 eller kolonne 3. Dette fremgår af note 4 til tabellen i bilag 1 del 2, hvoraf også fremgår de sumformler, der skal anvendes til beregningen.

Ved de nævnte beregninger kan der således ses bort fra stoffer, som på en given virksomhed kun er til stede i mængder svarende til under 2 % af de i del 1 og 2 anførte tærskelmængder, dog kun hvis de er placeret på en sådan måde på den givne virksomhed, at de ikke kan fremkalde et større uheld andetsteds på virksomhedens område. Dette fremgår klart af Q&A A-36, idet det heri er anført:

Spørgsmål:

"2% rule - Summation rule

For the application of the summation rule, how should the authorities treat the case of a substance which has two classifications, and is present in quantities greater than 2% of one of its qualifying thresholds but less than 2% of the other? Clearly, the summation rule must be applied for the classification for which the quantity exceeds 2%, but should it also be applied in the case when the quantity is less than 2% (assuming the condition that the substance cannot act as an initiator of a major accident elsewhere is satisfied)?"

Svar (første del):

"According to note 4 to Annex I Part 1, this question only arises if the substance in question is in a location such that it cannot act as an initiator of a major accident elsewhere on the site. Provided that condition is satisfied, the answer to the question is "no". The substance's presence should only count towards the summation rule for the classification for which its quantity exceeds 2% of the qualifying quantity."

For så vidt angår undtagelse af farlige stoffer fra at være omfattet af sikkerhedsrapporterne eller -dokumenterne kan dette kun ske efter risikobekendtgørelsens § 6 stk. 1 (kolonne 3) eller stk. 2 (kolonne 2) og kun på baggrund af en konkret ansøgning fra virksomheden herom og en efterfølgende afgørelse fra den relevante myndighed (jf. §10, stk. 1) truffet med baggrund i kriterierne i bekendtgørelsens bilag 5, dog kun hvis de i §10, stk. 1 nævnte myndigheder og den lokale politimester efter en høring har erklæret sig enige i denne. Afgørelser vedr. kolonne 3 virksomheder skal i givet fald indberettes til Miljøstyrelsen, som efterfølgende indberetter disse til EU Kommissionen. Evt. klage over en sådan afgørelse følger reglerne i bekendtgørelsens § 18.

Reglerne om dispensation omfatter kun de stofmængder, som har medvirket til, at en given virksomhed er en kolonne 2 eller kolonne 3 virksomhed.

Når beregningen er gennemført og det i givet fald er konstateret, at virksomheden er enten en kolonne 2 eller kolonne 3 virksomhed er 2 % reglen ikke længere relevant. Ved udarbejdelsen af sikkerhedsrapporten eller -dokumentet, skal farlige stoffer, der opfylder kriterierne i bekendtgørelsens § 1 stk. 3 tages i betragtning, således også stoffer, som ved ovennævnte beregning blev udeladt pga. 2 % reglen. Dette fremgår klart af anden del af svaret A-36, idet det heri er anført:

"Of course, if the establishment comes under the Directive, then, when the safety report is being drawn up, the true hazard presented by the substance must be evaluated."

Her er B-17 tillige relevant, idet der heri er anført:

Spørgsmål:

"Does the "2% rule" (Point 4 in the Introduction to Annex I) mean that a Safety Report does not have to deal with such small isolated quantities of hazardous substances?"

Svar:

"No, the "2% rule" only applies to establishing the scope of the Directive. Once an establishment comes within the scope, the Safety Report should cover all hazardous substances involved in the process or stored as such on site. However, it may be that for small isolated quantities which can neither cause a major accident themselves nor act as an initiator in a major-accident scenario elsewhere on site, a detailed risk analysis with major-accident scenarios is not required; still the safety report should mention the substances and explain why they do not present a major-accident hazard."

Ovennævnte betyder, at sikkerhedsdokumenterne og –rapporterne skal dokumentere baggrunden for udvælgelsen af hvilke stofoplag, der har medvirket til, at virksomheden er enten en kolonne 2 eller en kolonne 3 risikovirksomhed og hvilke oplag, der ikke har medvirket hertil, fordi de udgør mindre end 2 % af tærskelværdien for det givne stof og fordi oplaget samtidig ikke kan forårsage eller medvirke til et større uheld.

Det er ikke muligt for Miljøstyrelsen at komme med en præcis udmelding på, hvad en afgrænsning i de konkrete tilfælde skal indebære, da det vil variere fra virksomhed til virksomhed både hvad angår stofferne og virksomhedens indretning og dermed den risiko, der er forbundet med de enkelte stoffer, og det derfor i hvert enkelt tilfælde må bero på en konkret vurdering. Miljøstyrelsen skal dog bemærke, at der på de fleste virksomheder, såvel risikovirksomheder som andre virksomheder, givetvis vil forefindes en række farlige stoffer i mindre mængder. Det er efter Miljøstyrelsens opfattelse ikke intentionen med risikobekendtgørelsen, at sådanne stofmængder skal indgå i risikovurderingerne. For nogle af dem vil de mængder, de forekommer i, være så små, at det ikke vil være relevant overhovedet at nævne dem i sikkerhedsrapporterne eller -dokumenterne, mens det for andre, som ovenfor nævnt, vil være relevant, uden at der dog er tale om en egentlig selvstændig risikovurdering jf. også ovennævnte svar i B-17. Med andre ord vil det i relation til afgrænsningen af hvilke stoffer, der skal indgå i risikovurderingerne, i mange tilfælde givetvis være relevant at indfortolke en "bagatelgrænse" under hvilken, der ikke sker en egentlig risikobehandling af stofferne.

Miljøstyrelsen skal gentage, at ovennævnte ikke udtrykker noget nyt i relation til risikovurderingerne og til behandlingen af virksomhedernes sikkerhedsrapporter eller -dokumenter. Det er således stadig nødvendigt, at myndighederne i samarbejde med virksomhederne, som hidtil, foretager en hensigtsmæssig afgrænsning af hvilke stofmængder, der skal indgå i risikovurderingerne. I den forbindelse vil det være naturligt at tage udgangspunkt i virksomhedens vurdering heraf, som den er udtrykt i de indsendte sikkerhedsrapporter og -dokumenter, hvori virksomheden, hvor det er relevant, bør have forhold sig til ovennævnte bagatelgrænse.

Såfremt ovenstående giver anledning til kommentarer, spørgsmål eller behov for yderligere afklaring kan undertegnede kontaktes.

Mikael Malinovsky

Biolog

Miljøministeriet

Miljøstyrelsen

Industri

Strandgade 29

1401 København K

Tlf. (+45) 32 66 01 00

www.mst.dk

Direkte tlf. 32 66 01 71

E-post: mmal@mst.dk